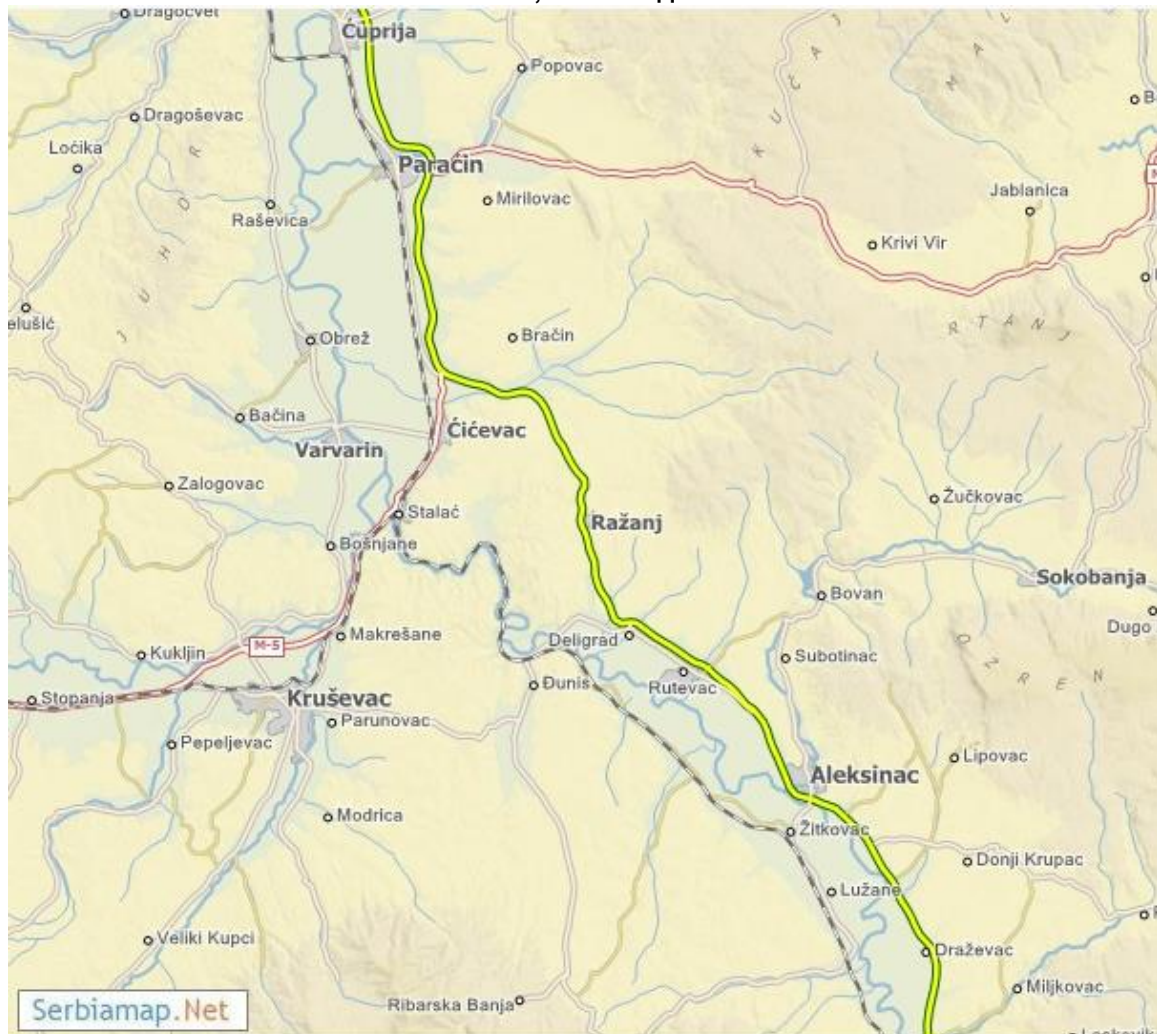

На основу чл. 13. став 1. Закона о управљању отпадом ("Сл. гласник РС" бр 36/09), чл. 32. став 1. тачка 4. Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС" бр 129/07), чл. 39 став 1. тачка 5. Статута Општине Ражањ ("Сл. лист Општине Ражањ" бр 9/08) Скупштина Општине Ражањ на седници одржаној 03.06.2010.године донела је

ЛОКАЛНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ ОПШТИНЕ РАЖАЊ ЗА ПЕРИОД 2010-2019 ГОДИНЕ

Ражањ, 2010. год.

УВОД

Управљање отпадом је делатност од општег интереса. Управљање отпадом има за циљ смањење загађења животне средине, превенцију настајања отпада, поновно искоришћење и рециклажу отпада, развој поступака и метода за одлагање отпада, санацију неуређених одлагалишта отпада, праћење стања одлагалишта отпада, развијање свести о управљању отпадом. Остваривањем претходно наведених циљева требало би да смањи загађења вода, ваздуха и земљишта, да сведе на минимум опасност по биљни и животињски свет, да у потпуности елиминише или сведе на најмању могућу меру опасност од настајања удеса, експлозија или пожара, да елиминише штетне утицаје на пределе и природна добра посебних вредности, да смањи ниво буке и непријатних мириса.

Неадекватно поступање са отпадом представља један од највећих еколошких проблема у Републици Србији. Овакво стање се може повезати за периоде повећане урбанизације и индустријализације коју није пратила одговарајућа политика заштите животне средине. Дуго времена се сматрало да економија не може да се развија без штетног утицаја на животну средину. Економија обима довела је до неконтролисаног коришћења ограничених природних ресурса, није се водило рачуна о технологијама које су се примењивале, а све у циљу постизања што већег профита. Све ово је довело до стварања великих количина отпада, који је врло често имао и веома штетан утицај на животну средину. Овакав начин размишљања се променио, па је већ дуже времена тренд у Европи и свету постизање хармоничног односа економије и екологије, тј. такозвани одрживи развој.

Један од битнијих елемената оваквог приступа развију јесте и адекватно управљање отпадом.

Овом сложеном проблему мора се озбиљно приступити на свим нивоима, почев од локалног.

Локални план управљања отпадом општине Ражањ за период 2010 – 2019. године треба да обезбеди одговор на два питања: постојеће стање и утврђивање решења идентификованих проблема. Ово је дугорочан, стратешки документ, чија примена осим што решава нагомилане проблеме у области управљања отпадом, омогућава постепено приближавање стандардима ЕУ у области животне средине у наредном периоду, што представља циљ и опредељење наше земље.

1. ТЕРИТОРИЈА И СТАНОВНИШТВО

1.1. Географски положај

1.1.1. Географски положај и локација

Општина Ражањ има јако повољан географски положај тиме што се налази на раскршћу Балканске и Карпатске Србије и Великог и Јужног Поморавља (планина Буковик изнад седишта општине представља чвориште).

Окружена је општинама: Крушевац, Тишевац, Алексинац, Соко Бања, Болевац и Параћин са којима је, релативно добро, повезују три регионална путна правца. Њеном територијом пролази најзначајнија републичка друмска саобраћајница Коридор 10, аутопут Београд – Ниш. Варошица Ражањ се налази на 55 км од Ниша према Београду, на надморској висини од 264 м.

Железничке станице Браљина и Ђунис на прузи Београд – Ниш, налазе се западно од Ражња, удаљене 10-так километара.

1.1.2. Надморска висина, клима, падавине

Рељеф је заталасан, из долине Јужне Мораве прелази у подгорине Кучајских планина, Ртња, Озрена, Буковика са највишом тачком општине (Рожањ 893 м) и превојем Мечке. Претежни део територије има равничарски карактер.

За сагледавање климе потребно је издвојити две целине: подручје које се пружа од Јужне Мораве према планинским деловима и клима на планинским подручјима.

а) Климатске карактеристике долине Јужне Мораве

Средња годишња температура ваздуха у јужноморавском долинском простору износи око 11°Ц. Најхладнији месец је јануар са средњом температуром - 0,8°Ц, а најтоплији јул са око 22°Ц.

Укупно трајање сунчвог сјаја у овој области у просеку износи 2143 часа. Најсуншнији месец је јул са 300 часова и август са 291 час.

Средња годишња вредност влажности ваздуха у моравској котлини износи 76,2%. Најмања средња месечна вредност влажности ваздуха је у јулу 68,3%, а највећа у децембру и јануару (85%).

Падавине су од изузетног значаја за пољопривреду, те није занемарљиво њихово детаљније проучавање. Средња годишња сума падавине износи око 650 мм. Највише падавина је у току маја (73 мм), јуну и јесењим месецима, а најмање у марту (33 мм) и фебруару. Снег се јавља сваке године на читавој територији.

Средњи број дана са градом износи 2 што угрожава пољопривредну производњу.

На овом подручју доминантни су ветрови са северозапада (183%). По учесталости на другом месту су ветрови са југоистока (176%), док најмању частину има ветар са запада. Кошава је најснажнији ветар и причињава знатне материјалне штете.

б) Климатске карактеристике планинског предела

Средња годишња температура износи 5,2°Ц а за вегетациони период, између априла и септембра, средња температура ваздуха је испод 16°Ц.

Количина падавина је око 766 мм (просечно). Падавине су најобилније у јуну а најмање у фебруару.

1.1.3. Природни ресурси

Од расположивих природних ресурса највећи развојни значај има пољопривредно земљиште, шуме и неметаличне сировине.

Пољопривредно земљиште представља 58,3% од укупне површине територије општине Ражањ. Најзначајнија земљишта су гајњаче и алувијална земљишта у долини Ражањске реке и Јужне Мораве. Травне површине обухватају 21% пољопривредних површина што је добра подлога за развој сточарства. У наредном периоду треба тежити повећању сточног фонда и побољшање његовог квалитета.

Шуме и шумско земљиште чине 40% укупне територије општине Ражањ. У структури шума највећи део чине састојине лишћара и то: храст китњак, бели граб и буква а присутни су у знатном обиму цер, бели и црни јасен, липа, јова, бела врба, ива и багрем. Од најзаступљенијих четинара су јела, смрча и бор.

Значај овог ресурса увећан је богатством пратећих шумских плодова: вргањ, лисичарка, шипурак, купина, лековито биље као и разноврсном и бројном дивљачи.

У непосредној близини општинског центра постоји налазиште **бентонитске глине** за израду опекарских производа које је годинама било у експлоатацији.

На територији општине нису вршена детаљна истраживања минералних сировина са аспекта билансирања резерви али су делимичним истражним радовима идентификоване следеће минералне сировине: **кварцни песак** у пределу Послонских планина, **графит** у пределу Горунов поток према селу Витошевцу и руде **антимона и бакра** у пределу Крћеве

1.2. Становништво

1.2.1. Развој становништва

Демографска кретања општине Ражањ карактерише константна, релативно интензивна миграција и погоршање виталних карактеристика становништва.

У погледу распрострањености и броја становника спада групи мањих општина у Србији. На површини од 289 км² живи 11.369 становника (по попису из 2002. године) или 39 становника на 1 км². По густини насељености Општина знатно заостаје у односу на регионални и републички просек.

Структуру становништва према старости чини: до 19 година – 1893 становника (17% укупног становништва); од 20 до 64 године – 6080 становника (54%) и преко 65 година – 3296 становника (29%).

Према подацима Републичког завода за статистику од 1008 запослених на територији општине Ражањ у предузећима, установама, задругама и другим организацијама запослено је 812 радника, а оних који самостално обављају делатност, приватни предузетници и лица запослена код њих је 196.

Код Националне службе за запошљавање у Ражању евидентирано је 735 незапослених лица, од тога 359 жена и 376 мушкараца. Највише је неквалификованих – 286, полуквалификованих 64, квалификованих 149, са средњом стручном спремом 186 (најзаступљеније струке су економска – 64, машински техничар – 14, гимназија – 12, продавац – 6), са петим степеном 15, са вишом стручном спремом 24, са високом стручном спремом 11 незапослених лица.

1.3. Економија и привреда општине Ражањ

Број 4– страна 148 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

На територији општине Ражањ послују 62 предузећа. Најбројнија су микропредузећа која запошљавају 1-5 радника, затим мала предузећа од 5-50 радника. Средњих (50-250 радника) и великих предузећа (преко 250 радника) нема на територији општине.

Материјална основа развоја индустрије и грађевинарства општине Ражањ се темељи на следећи привредним субјектима:

- ЛОМ "14 Октобар" Ражањ, (ливење обојених метала)
- ДОО "Металопрерада" Ражањ (производња металних конструкција)
- Млин "Озрен" АД Ражањ, (производња млинских производа)
- АД ИГМ "Ражањ" Ражањ, (производња опекарских производа)
- МК "Вронски" Ражањ, (производња других одевних предмета и прибора)
- АД "Ливац" Ражањ, (трговина на велико и мало)
- УТП "Морава-турист" АД Ражањ, (пружање угоститељских услуга)
- ДОО "Гербер експорт" Витошевац, (прерада метала)
- ДИС "Тодоровић" Ражањ, (производња млечних производа)

На територији општине Ражањ послују 140 предузетничких радњи. Према делатности најбројнији су предузетници у области трговине (34 предузетника или 24,28%), производњи амбалаже од дрвета (10 предузетника или 7,14%), у угоститељству (7 предузетника или 5,00%) и у фризерским и другим третманима за улепшавање (7 предузетника или 5,00%).

1.4. Инфраструктура

Кроз општину Ражањ пролази најзначајнија друмска комуникација на подручју Републике, међународни пут високог ранга Е-75 (Будимпешта-Београд-Ниш-Скопље), Коридор 10. Најближи нишки аеродром налази се на око 50 км од подручја општине Ражањ. Укључујући и ауто пут, укупна дужина путева је 102 км од чега Општина располаже са око 90 км путева са савременим коловозом. Веза општине Ражањ са непосредним окружењем остварује се и преко 38 км регионалних путева: Р-121а (Е-75, Подгорац-Јошаница веза са Р-121 и Сокобањом), Р-214 (стара путна комуникација Београд-Ниш, паралелно са Е-75 повезује Ражањ, Алексинац и Ниш) и Р-221 (веза са Р-214 Ђунис-Прокупље), а од тога под савременим коловозом 29 км. На територији општине Ражањ постоје локални путеви у укупној дужини од 77,76 км од тога 62,8 км је под савременим коловозом и 14,96 км са земљаним коловозом.

1.4.1. Водоснабдевање

Град Ражањ и сеоска насеља Варош и Шетка се снабдевају пијаћом водом са главног изворишта из алувијала Јовановачке реке у Новом Брачину системом бунара капацитета 22 л/с. Дужина водоводне мреже износи 18 км. Укупна дужина главних довода износи 12,5 км. Главно извориште се састоји од једног цевасто бушеног бунара, изграђеног 1979. године, дубине 10 м, и два копана бунара, изграђених 1994. године, дубине 5-6 м, капацитета једног бунара 5 л/с. Удаљеност главног изворишта од града је 10 км. Из бунара се црпи 10 л/с воде помоћу пумпи. Пумпама из бунара вода се потискује у резервоар од 60 м³ у селу Шетка, а одатле новом пумпом за насеља Варош и Шетка кроз цевовод од пластичних цеви Ø 200 до резервоара од 120 м³ из кога се вода гравитацијом дели овим насељима. Покривеност града и села Варош и Шетка водоводном мрежом је 98%. Од укупног броја становника на територији Општине (11.369) са градског водовода снабдева се 2.310 становника или 20,33%. Од укупног броја домаћинстава (3.614) на територији Општине градским водоводом 54,06% (1.954) домаћинстава се снабдева водом за пиће, остали број домаћинстава снабдева се пијаћом водом са 23 водовода у власништву Месних заједница-групе грађана, групе од 2 и више

Број 4– страна 149 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

домаћинстава или индивидуално из сопствених бунара. Процењена норма потрошње воде је 250 л/ст/дан. Садашње потребе града за пијаћом водом разликују се у различитим периодима у току године, па тако у зимском периоду износе 2,5-3 л/с, док се у летњем периоду пење на 5-8 л/с тако да је укупна годишња потрошња воде око 100.000 м³,

Издашност ових бунара временом опада, а резервоари немају одговарајућу запремину да изравнају неравномерности између дотицаја и потрошње пијаће воде. Квалитет воде одговара Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће. Пречишћавање воде се врши хлорисањем и оно је аутоматизовано.

Испоручена вода је контролисана од стране Завода за заштиту здравља Крушевац и по налогу санитарне инспекције од стране Института за заштиту здравља Ниш. Одрађено је 40 хемијско-бактериолошких анализа воде од којих 1/3 са изворишта и 2/3 из мреже. Све анализе су испуниле критеријуме хигијенске исправности воде.

Градски водовод (Ражањ, Варош и Шетка) се напаја водом преко застареле водоводне мреже из 1978. године и још старије секундарне мреже из 1928. године, због чега је одржавање скупо и неефикасно. Честе су хаварије на примарној, дотрајалој мрежи. Потребно је извршити реконструкцију примарне мреже. Разделна мрежа у насељу Ражањ састоји се од цеви пречника Ø 60, Ø 80, Ø 100 и Ø 200, укупне дужине 21 км на коју су прикључене зграде као и две јавне чесме.

У току 1992. године замењена је секундарна мрежа у селу Шетка око 250 м, у правцу од црпне станице према селу Шетка цевима Ø 110 од полиетилена, где је дошло до знатног смањења растурања пијаће воде.

ЈКП „Комуналац“ је у току 2006. године испоручило 64.982 м³ воде физичким лицима и 12.299 м³ воде правним лицима. Испоручена вода је контролисана од стране Завода за заштиту здравља Крушевац и по налогу санитарне инспекције од стране Института за заштиту здравља Ниш. Одрађено је 40 хемијско-бактериолошких анализа воде од којих 1/3 са изворишта и 2/3 из мреже. Све анализе су испуниле критеријуме хигијенске исправности воде.

Сеоски водоводи се напајају водом углавном преко каптираних извора са изворишта из непосредне околине који су у власништву Месних заједница-групе грађана. Приватни сеоски водоводи постоје у Скорици, Смиловцу, Мађеру, Црном Калу, Церову и Новом Брачину. Оваквим начином водоснабдевања обухваћено је око 2000 становника. У осталим насељима снабдевање пијаћом водом се врши удруживањем 2 или више домаћинстава или индивидуално из сопствених бунара.

У 8 насељених места постоје јавне чесме и то у: Ражњу-4, Послону-1, Скорици-1, Подгорцу-1, Витошевцу-1, Новом Брачину-1 и Старом Брачину-1.

1.4.2. Канализација

Канализациону мрежу има само седиште Општине, у неким деловима централног градског подручја, али је она недовољног капацитета. Отпадне воде се прикупљају кроз централни канализациони систем под надзором ЈКП „Комуналац“. Канализациона мрежа је изграђена 1978. године са сталним прикључењем нових корисника. Дужина главног колекторског вода је 5400 метара, са 264 прикључака и 10 уличних сливника. Број ЕС прикључених на систем канализације износи 1.700, односно, 13 % становништва. Главном улицом иде главни колекторски вод пречника ДН 200 (димензија номинална Ø) у дужини цевовода од 1.500 м и колекторски вод пречника ДН 300 у дужини цевовода од 514 м, и дужине прикључка 13 м, где се налази и чвор за канал у улици Партизанска. Канализациона мрежа полази од фабрике „14 Октобар“ и пролази поред школе, центра града и даље преко моста на Ражањској реци до улива у исту реку где се испуштају отпадне воде кроз један испуст. Дуж ове деонице прикључено је око 45% домаћинстава у граду. Главни колектор је од бетонских

Број 4– страна 150 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

армираних цеви са наглавком и спојном гумом, док се прикључна цев ДН 200 ради од ПВЦ цеви са спојном гумом. Примарни цевовод је постављен 1986. године. Дужина примарне и секундарне канализационе мреже је 5 км. Пројектовани проток је 15 л/ст/дан. Шахтови су од монтажних прстенова ДН 1000 и висине 50 цм монтирани на бетонском дну. Завршни део је такође монтажни бетонски елемент са асиметричним попречним пресеком. На вертикалној страни бетонског шахта уграђене су пењалице ДН 1212 или од бетонског гвожђа Ø 20 заштићених од корозије. Делимично је индустрија прикључена на канализациону мрежу. Сва отпадна вода се испушта без било каквог третмана. Укупна произведена количина отпадних вода се процењује на 948 м³ дневно. Око 20% отпадне воде се инфилтрира у осетљиво (алувиал или карст) тло. Један део фекалних вода евакуише се са подземним водама и загађују их. Постојећи колектор је оштећен на више места, па се при обилнијим падавинама јавља доток кишне воде, долази до успона и изливања фекалних вода на улице Ражња. Не постоје објекти за механичко и биолошко пречишћавање отпадних вода пре испуштања у канализациону мрежу. Не постоји ни једна црпна станица која потискује у канализацију.

1.4.3. Чврст комунални отпад

Тренутно стање у прикупљању и одлагању чврстог отпада на подручју општине Ражањ је на изразито ниском нивоу. Од 23 месне заједнице, организовано прикупљање отпада врши се једино у градском месту Ражањ. Остале месне заједнице нису покривене организованим прикупљањем отпада. Прикупљање отпада врши ЈКП "Комуналац" из Ражња, а отпад се одлаже на комуналној депонији на локалитету "Липовац". ЈКП "Комуналац" својим возилима свакодневно врши прикупљање отпада на територији Ражња.

За потребе одлагања комуналног отпада ЈКП "Комуналац" из Ражња користи локалитет "Липовац". Примећен је и одређени број приватних лица која довозе сопствени отпад, поготову из сеоских месних заједница које се налазе у близини депоније. Овај простор је удаљен од Ражња око 2 км и за ове потребе се користи око десет година.

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ У ОПШТИНИ РАЖАЊ

2.1. Организација Општинске управе општине Ражањ

Општинска управа се организује као јединствен орган..

Ради обављања сродних послова образују се основне организационе јединице, и то:

1. Одељење за друштвене делатности, општу управу, правне и заједничке послове
2. Одељење за привреду, финансије, и имовинско правне послове,

као и три посебне организационе јединице и то:

1. Служба за утврђивање, наплату и контролу јавних прихода,
2. Служба за скупштинске послове
3. Служба Председника општине.

У оквиру одељења као основних организационих јединица, а у циљу ефикасности обављања сродних послова образују се унутрашње организационе јединице – одсеци.

Број 4– страна 151 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

У оквиру одељења за друштвене делатности, општу управу, правне и заједничке послове образују се следеће организационе јединице:

- Одсек за општу управу,
- Одсек за друштвене делатности,
- Одсек за правне послове, заштиту имовинско правних интереса општине и правну помоћ
- одсек за урбанизам
- Одсек за инспекцијске послове

У оквиру одељења за привреду, финансије и имовинско правне послове образују се следеће унутрашње организационе јединице:

- Одсек за привреду и приватно предузетништво,
- Одсек за имовинско правне послове
- Одсек за буџет
- Канцеларија за локални економски развој и
- Канцеларија за развој малих и средњих предузећа.

Организационе јединице Општинске управе Ражањ обављају послове из своје надлежности у складу са законом, Статутом општине и Одлуком о општинској управи.

2.2. Одговорности за управљање отпадом у општини Ражањ

Општинска управа општине Ражањ уређује и обезбеђује услове за обављање и развој комуналних делатности и уређује начин организовања послова у вршењу комуналних делатности на територији општине, на тај начин што је оснивач Јавног комуналног предузећа „Комуналац” Ражањ, преко својих органа и инспекцијских служби врши контролу и надзор над спровођењем закона и прописа у области поступања са отпадом, врши увид и контролу рада Јавног комуналног предузећа „Комуналац”, обавља и друге послове ради стварања услова за задовољавање потреба становништва општине у области комуналних услуга пре свега организовано сакупљање, одвожење и депоновање отпада на подручју општине.

Постоје две Одлуке Скупштине које законски регулишу предметну материју, и то: „Одлука о одржавању чистоће” („Сл.лист општине Ражањ број 1/04, 1/07, 4/09) и „Одлука о водоводу на подручју града Ражња и насељених места Шетка и Варош” („Сл.лист општине Ражањ” број 5/97).

3. КОЛИЧИНА, ТИП И САСТАВ ОТПАДА

3.1. Анализа система организованог сакупљања комуналног отпада општине Ражањ

Тренутно стање у прикупљању и одлагању чврстог отпада на подручју општине Ражањ је на изразито ниском нивоу. Од 23 месне заједнице, организовано прикупљање отпада врши се једино у градском месту Ражањ. Остале месне заједнице нису покривене организованим прикупљањем отпада. Прикупљање отпада врши ЈКП "Комуналац" из Ражња, а отпад се одлаже на комуналној депонији на локалитету "Липовац". ЈКП "Комуналац" својим возилима свакодневно врши прикупљање отпада на територији Ражња. За сада се у Ражњу врши одвајање ПЕТ амбалаже и папира од осталог отпада, а у плану су и контејнери који ће омогућити и одвајање стаклене амбалаже и стакла од осталог чврстог отпада. Отпад анималног порекла нема посебан третман како у самом Ражњу, тако ни у већини сеоских насељених места. Општина

Број 4– страна 152 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

Ражањ нема развијену индустрију па нема већих извора индустријског отпада. Постоји неколико погона металопрерађивачке индустрије чији се отпад користи као секундарна сировина, али је проблем одлагања отпада из Ливнице обојених метала "14. октобар" нерешен. Отпад се одлаже у оквиру фабрике и немамо податке на који начин је овај отпад обезбеђен. Већи ризик по околину представљају неупотребљене секундарне сировине које се користе при ливењу а којима је рок трајања прошао а ништа по питању складиштења, одлагања, уништавања или рециклаже поменутих није предузето.

Стање у сеоским насељеним местима је далеко неповољније него у самом Ражњу. Ниједна сеоска месна заједница нема организовано прикупљање отпада. Проблем одлагања отпада анималног порекла изражен је и у већини сеоских месних заједница. Већина јама које су коришћене у сврху одлагања отпада анималног порекла, укључујући и ону на комуналној депонији, попуњено је и заравњено. Према подацима добијеним од Комуналне инспекцијске службе општинске управе општине Ражањ, сагласност за локације за сметлишта имају све месне заједнице на територији општине Ражањ. Ова сметлишта служе као привремена одлагалишта смећа док се не реши проблем организованог прикупљања и одлагања комуналног отпада

3.2. Анализа количине сакупљеног отпада

На основу података добијених од ЈКП "Комуналац" Ражањ, количине отпада које су извезене на депонију током 2007., 2008. и 2009. године јесу следеће:

Година	Количина извезеног смећа у тонама
2007.	1200
2008.	1170
2009.	1500

У извезеном отпаду пластика и органски отпад имају учешће са по око 15%, по 5% отпада на папир, стакло, гуму и грађевински отпад, 3% од извезеног отпада иде на текстил и алуминијум, 2% на гвожђе а највећи удео, око 42% иде на остале врсте отпада (пепео и друго).

Како се у сеоским месним заједницама комунални отпад не прикупља и одвози, процењене количине отпада на годишњем нивоу су:

Месна заједница	Количина отпада у тонама/година
Прасковче	148
Скорица	452
Рујиште	163
Претрковац	116
Браљина	77
Варош	105
Витошевац	373
Грабово	56
Липовац	87
Мађере	153
Малетина	55
Маћија	37

Нови Брачин	166
Пардик	112
Подгорац	151
Стари Брачин	124
Церово	25
Црни Као	157
Чубура	91
Шетка	218
Смиловац	515
Послон	77

За процењивање количине створеног отпада у сеоским месним заједницама узето је да је просечна дневна количина отпада по еквивалентном становнику 0,900 кг, а за број становника преузети су подаци из пописа становништва из 2002. године. Како је демографски тренд на територији општине негативан, то се може очекивати да ће и количине отпада временом опадати. Треба узети у обзир да се већи део овог отпада не одлаже већ се делом разграђује или спаљује у домаћинствима спорадично.

Визуелном проценом дошло се до података да највећи удео у комуналном отпаду у сеоским месним заједницама имају пластика и органски отпад, затим грађевински отпад, стакло и метал, а након тога гума, текстил, отпад са јавних површина и остали отпад.

РЕЦИКЛИРАЊЕ ОТПАДА

Рециклажа отпада представља прераду отпадних материја у производном процесу за првобитну или другу намену укључујући и органску рециклажу, без искоришћења енергије. Да би се вршила рециклажа отпада потребно је вршити раздвајање отпада по врстама.

На подручју општине Ражањ организовано издвајање и сакупљање секундарних сировина врши се само у месној заједници Ражањ и то ПЕТ амбалаже и картонске амбалаже.

Ове сировине су до 2009. године продавана предузећима која се баве реиклажом, али је са том праксом прекинуто због нерентабилности.

На подручју нема регистрованих предузећа која се баве организованим сакупљањем и откупом секундарних сировина. Регистровано је повремено присуство, нарочито у пролеће и у летњем периоду, неорганизованих сакупљача посебно метала.

Да би се предности ове методе третмана отпада у порпуности искористиле, неопходно је подићи свест грађана о селекцији отпада на месту настанка. Правилно одвајање отпада првенствено у домаћинствима а затим и у установама, привредним друштвима и на јавним просторима у многоме олакшава дље управљање свим врстама отпада. Рециклабилне сировине су готово у потпуности спремне за примарну обраду. Продаја оваквих врста сировина је олакшана. Опасан отпад је могуће одвојити и одложити на Законом прописан начин, олакшано је преузимање амбалажног отпада од стране произвођача. Сам процес управљања отпадом сведен је, практично на прикупљање и одлагање на прописан начин.

Правилном едукацијом грађана, почев од најранијег узраста, о значају примарне селекције отпада ће се постићи овај циљ. Међутим, овај процес ће, сам по себи, бити дуготрајан јер је на нашим просторима овај метод третмана отпада још релативно нов и грађани немају ни навику ни представу о значају који рециклажа има за животну средину. Вишеструко значење рециклаже у заштити животне средине како по питању смањења загађења тако и по питању рационалног управљања ограниченим ресурсима

Број 4– страна 154 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

налаже нам да се овом питању посветимо што раније и са што већим снагама и напорима.

Смањење учешћа ПВЦ кеса и ПЕТ амбалаже у укупној количини отпада је један од стратешких циљева општине Ражањ. Начини на који ће се овај циљ остварити могу да буду различити, избор ће зависити од тога колико ће бити прихватљив за грађане, привредна друштва и предузетнике као и за саму јединицу локалне самоуправе. Сигурно је да ће се решење тражити у сардњи свих ових учесника и да ће се покушати да све стране буду што је могуће задовољне.

5. ДРУГЕ ОПЦИЈЕ ТРЕТМАНА ОТПАДА

Друге опције третмана отпадом су:

- компостирање;
- анаеробна дигестија;
- инсинерација (спаљивање) отпада;
- пиролиза;
- неутрализација;
- плазма технологија;
- солдификација.

На територији општине Ражањ није заступљен ни један од наведених третмана отпада као организовани облик третмана отпада.

6. ОДЛАГАЊЕ ОТПАДА НА ДЕПОНИЈИ

За потребе одлагања комуналног отпада ЈКП "Комуналац" из Ражња користи локалитет "Липовац". Примећен је и одређени број приватних лица која довозе сопствени отпад, поготову из сеоских месних заједница које се налазе у близини депоније. Овај простор је удаљен од Ражња око 2 км и за ове потребе се користи око десет година. Дебљина слоја одложеног отпада је око 4,00 m. Депоновање се врши централно, али се накнадно материјал разастире булдожером па се депонија повремено равна. Том приликом врши се и одређено збијање, али не у мери која би имала ефекта на капацитет депоније. Преко отпада се не врши прекривање инертним материјалом а ни друге мере заштите се не примењују. На улазу у депонију не постоји чуварска служба, тако да нема никакве контроле возила која довозе отпад. Веома је битно нагласити да отпад, у погледу састава, има карактеристике инертног отпада, претежно комуналног, односно нема карактеристике опасног отпада.

Анализом отпада визуелном методом добијен је састав комуналног отпада који се састоји од следећих компоненти:

Компонента	Удео у укупној количини %
Папир и картон	5
Стакло	5
Пластика	20
Метали (укупно)	5
Органски отпад	15
Грађевински отпад (шуг)	5
Текстил	3

Остало (пепео и др.)	42
УКУПНО	100%

Повремено се на сметлиште остављају и делови намештаја и покућства (бела техника), ауто гуме и други крупан отпад, отпад органског порекла (пиљевина, стајско ђубриво, цибра и сл.), док је током зимских месеци уочљиво повећано одлагање пепела. Мора се поновити да се могу наћи и одређене количине отпада који има својства опасног (отпад од клања стокe, пољопривредних хемикалија и медицински отпад). Ове количине су занемарљиве у односу на укупну количину отпада и једноставним мерама едукације становништва ова појава се може сузбити, што потврђују и сазнања добијена разговором са мештанима на терену.

Општина Ражањ је потписала Споразум о формирању Нишког региона за заједничко управљање отпадом између града Ниша и општина Дољевац, Гаџин Хан, Мeрoшина, Сврљиг, Сокобања и Ражањ, чиме се приступило решавању проблема одлагања отпада за дужи временски период. Депонија комуналног отпада на локалитету "Липовац" нема решене имовинско-правне односе, али је приликом доношења одлуке којом је пре више од десетак година овај локалитет одређен за одлагање отпада постигнут договор са већином физичких лица која су власници парцела на поменутој локацији. Такође, елементарна инфраструктура на поменутом простору је неразвијена. Санитарна депонија је веома скуп објекат, чија изградња, односно уређење, подразумева читав низ припремних радова и мера заштите животне средине у непосредном окружењу, елементарна инфраструктура представља врло велику ставку у њеној изградњи и функционисању. У ту сврху је израђен Пројекат санације и рекултивације комуналне депоније (сметлишта) на локалитету "Липовац" општина Ражањ. Пројекат мора да размотри савремене начине и поступке управљања отпадом, сагласно позитивним прописима Републике Србије и Директивама ЕУ, као и да буде усклађен са принципима и хијерархијом управљања отпадом дефинисаним у Националној стратегији управљања отпадом. Овим Пројектом су предвиђене основне мере и радови за елиминисање могућих негативних утицаја на животну средину, а да се при том омогући депоновање у регуларним условима, до почетка рада регионалног система, а затим и затварање, рекултивација деградираног простора и озелењавање.

6.1. Регистар дивљих депонија на територији општине Ражањ

На територији општине Ражањ постоји 13 депонија – сметлишта која служе као привремено одлагалиште смећа за сеоске месне заједница, али имају карактер дивљих депонија. То су:

1. Депонија у Рујишту, на којој отпад одлаже МЗ Рујиште; процењена количина отпада на депонији око 7т,
2. Депонија у Црном Калу, на којој отпад одлаже МЗ Црни Као; процењена количина отпада на депонији око 20т
3. Депонија у Послону на којој отпад одлаже МЗ Послон; процењена количина отпада на депонији око 15т
4. Депонија у Прасковчу на којој отпад одлаже МЗ Прасковче; процењена количина отпада на депонији око 20т
5. Депонија у Малетини на којој отпад одлажу МЗ Малетина и Церово; процењена количина отпада на депонији око 13т
6. Депонија у Браљини на којој отпад одлаже МЗ Браљина; процењена количина отпада на депонији око 15т
7. Депонија у Мађеру на којој отпад одлаже МЗ Мађере и Мађија; процењена количина отпада на депонији око 28т
8. Депонија у Шетки на којој отпад одлаже МЗ Шетка; процењена количина отпада на депонији око 15т

9. Депонија у Смиловцу на којој отпад одлаже МЗ Смиловац; процењена количина отпада на депонији око 30т
10. Депонија у Скорици, на којој отпад одлаже МЗ Скорица; процењена количина отпада на депонији око 30т
11. Депонија у Витошевцу на којој отпад одлаже МЗ Витошевац; процењена количина отпада на депонији око 55т,
12. Депонија у Подгорцу на којој отпад одлажу МЗ Подгорац и Грабово; процењена количина отпада на депонији око 37т
13. Депонија у Пардику на којој отпад одлаже МЗ Пардик; процењена количина отпада на депонији око 15т
14. Депонија у Новом Брачину на којој отпад одлажу МЗ Нови Брачин, Стари Брачин и Претрковац; процењена количина отпада на депонији око 35т

7. ИНДУСТРИЈСКИ, ОПАСАН И БИО/ХАЗАРДНИ ОТПАД

Индустријски отпад је отпад који настаје у процесу производње. Према карактеристикама индустријски отпад се може поделити у две основне групе и то: опасан и неопасан индустријски отпад. Под опасним отпадом се дефинише отпад који има најмање једну од опасних карактеристика (експлозивност, запаљивост, оксидационо својство, отровност, инфективност, склоност корозији, органски је пероксид, у додиру са ваздухом ослобађа запаљиве гасове или токсичне материје, садржи токсичне супстанце са сталним деловањем), укључујући и амбалажу у којој је опасан отпад био упакован.

Опасан отпад се одлаже на начин који је прописан законским регулативама и не сме се одлагати на депонију комуналног отпада.

Генератор отпада је свако предузеће код кога при обављању делатности настаје отпад. У складу са Правилником о поступању са отпацама који имају својства опасних материја („Службени гласник Републике Србије”, број 12/95) предузеће (генератор отпада) код кога настају опасни отпаци дужно је да сакупља опасан отпад и да га складишти у привременим складиштима за опасан отпад. Класификован и прописан начин обележен опасни отпад одлаже се из привремених складишта на посебно уређен простор-складишта. Сваки генератор отпада је дужан да изврши карактеризацију и категоризацију опасног отпада.

Неопасан отпад генератор отпада може да одлаже у контејнерима, које комунално предузеће редовно празни, на основу уговора склопљеним између комуналног предузећа и генератора отпада.

- Отпад који настаје обављањем предузетничке делатности одлаже се на градску депонију.

- Медицински отпад који настаје у раду Дома здравља и амбулантама у Скорици, Смиловцу, Витошевцу, Браљини, Новом Брачину се прикупљају у специјализоване посуде и одговарајућим транспортним средствима одвозе у Дом здравља Ниш, где се даље третирају на Законом предвиђен начин. Током 2009. године просечно месечно је отпремљено по 55кг овог отпада што годишње износи 660 кг. Према подацима добијеним из Дома здравља Ражањ, не очекује се да ће се ове количине битно мењати у наредних 3-5 година.

Опасне супстанце из рентген кабинета у Ражњу и лабораторија у Ражњу и Витошевцу се без икаквог претходног третмана упуштају у канализацију. Према подацима добијеним из Дома здравља Ражањ, третман ове врсте отпада није решен на нивоу републике, тако да се упутства како поступати са овом врстом отпада очекују у наредном периоду.

Број 4– страна 157 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

- Покренута је иницијатива за утврђивање локације и изградњу сточног гробља на територији општине Ражањ.

8. ЦЕНЕ И ТРОШКОВИ САКУПЉАЊА ОТПАДА

8.1. Накнаде за чишћење, изношење и депоновање отпада

На основу Одлуке о одржавању чистоће ("Сл. лист општине Ражањ" 1/2004, 1/2007 и 4/2009) ЈКП "Комуналац" припада накнада за услуге чишћења површина јавног саобраћаја, за изношење и депоновање кућног смећа и смећа са јавних поршина у висини која се одређује према ценовнику који предлаже Управни одбор ЈКП "Комуналац" а на који је дужан да прибави сагласност СО Ражањ. Накнаде за чишћење јавних градских површина (главна улица, тротоари, тргови) и изношење и депоновање смећа са ових површина регулишу се годишњим уговарањем ЈКП "Комуналац" и Фонда за грађевинско земљиште, изградњу и путеве општине Ражањ.

Накнаду за изношење кућног смећа из стамбених зграда носе носиоци станарског права, сопственици станова и закупци, односно корисници пословних просторија.

Накнада за услуге изношења и депоновања смећа утврђује се по м² стамбеног, односно пословног простора и плаћа се месечно.

Задњим важећим ценовником на који је Скупштина општине Ражањ дала сагласност Решењем бр. 020-15/10-11 од 11.03.2010. године утврђене су следеће цене услуга изношења смећа:

КАТЕГОРИЈА	МЕСТО НАСТАНКА ОТПАДА	ЦЕНА ПО КВАДРАТНОМ МЕТРУ
ФИЗЧКА ЛИЦА	Отворени простор	0,43 РСД
	Затворени простор	2,85 РСД
ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ	Отворени простор	0,43 РСД
	Затворени простор	5,72 РСД

У приказану цену је урачунат ПДВ у висини од 8%. Корисници услуга ЈКП „Комуналац” плаћају према величини површина а не према количини произведеног отпада, што је једноставније али и дестимулативно за превенцију стварања отпада.

Обрачун и наплата се врше месечно преко рачуна за комуналне услуге. Грађани могу да плаћају на благајни предузећа а правна лица и предузетници вирмански.

9. ПРОГНОЗА КОЛИЧИНЕ ОТПАДА

Количина отпада је разматрана као укупна количина отпада становништва и осталих корисника услуга сакупљања и депоновања смећа.

9.1. Пројекција количине комуналног отпада

Количине и пораст комуналног отпада зависи од броја становника, прираста становништва, стандарда живљења, економских услова као и од личног и друштвеног стандарда.

Број 4– страна 158 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

Број становника у будућем периоду се одређује на основу демографских студија и анализа.

Све анализе показују да сва насељена места општине Ражањ бележе негативан природни прираштај већ дужи низ година уназад.

Садашњим системом сакупљања отпада на територији општине Ражањ обухваћено је само седиште општине, Ражањ, али Одлуком о одржавању чистоће је предвиђено да месне заједнице могу да самостално склапају уговоре о прикупљању и одношењу смећа са својих територија. Како је површина општине релативно велика као и број месних заједница, активности ове врсте до сада није било. Додатна отежавајућа околност је и недовољан капацитет ЈКП "Комуналац" како финансијски, кадровски тако и технички, тако да није реално очекивати да ово јавно предузеће покрије целу територију општине у прикупљању и одвожењу отпада у наредних три до пет година.

У погледу продукције отпада привредног сектора, у задњих десетак година због смањења обима посла и запошљености уочљив је пад.

По саставу овај отпад је претежно инертног карактера а пореклом је из следећих привредних области:

- дрвна индустрија
- металопрерађивачка индустрија
- мала привреда

Напред је речено да се у ЛОМ "14. октобар" генерише извесна количина отпада који се сматра опасним, али да се о том отпаду искључиво стара

Процена економског статуса Општине Ражањ од 2208-2013 године садржана је у „Стратегији одрживог развоја општине Ражањ 2008-2013 године” и заснива се на следећим предпоставкама: убрзани економски развој, пораст индустријске и пољопривредне производње, развој приватног предузетништва, пораст нивоа пре свега туристичких а и осталих видова услуга, развој инфраструктуре, пораст нивоа образовања, пораст броја становника.

Имајући у виду ово а и „Закон о поступању са отпадним материјама” у коме је посебна пажња посвећена обавези издвајања секундарних сировина ради поновне употребе (рециклирање отпада), неопходно је у будуће вршити сепарацију и одвајање отпада што ће у многоме допринети растерећењу градске депоније.

Интегралним управљањем отпадом на територији општине Ражањ успоставља се систем организованог одлагања, сакупљања, транспортовања и депоновања отпада на целој површини општине, како на градском тако и на сеоским подручјима чиме би се смањио број дивљих депонија и бацање отпада уз путеве, пруге, дуж обала потока и река и тиме смањио негативан утицај на животну средину и даља деградација руралних простора.

9.2. Опрема за сакупљање отпада

ЈКП "Комуналац" располаже са извесним бројем типизираних посуда за сакупљање отпада и то:

- метални контејнери од 1,1 м ³	= 31 комада
- металне канте од 120л	= 2 комада
- контејнери за ПЕТ амбалажу (мањи 1,5 м ³)	= 15 комада
- стубне канте од 25л	= 5 комада
- стубне канте од 5л	= 20 комада

Посуде су лоциране у свим деловима града и свуда тамо је очекивана већа концентрација отпада (стамбене зграде, јавне установе, раскрснице) уз могућност приступа ауто-смећара.

Посуде код домаћинстава нису типизирани и то су углавном метална бурад запремине 100-200 литара, смештена поред улаза, односно капије.

9.3. Возила за транспорт

Број 4– страна 159 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

У оквиру возног парка ЈКП "Комуналац" налазе се два возила, од којих једно специјализовано - ауто-смећар са потисном плочом за кампактирање отпада и то:

1. Камион ФАП , запремине сандука 13 м³, година производње 1990. у веома лошем стању.

Такође, располаже се и са трактором и приколицом запремине 3 м³, година производње 1994. који се користи за одвоз смећа из нетипизираних посуда као и са подручја где је прилаз камиону отежан, али и за рашчишћавање дивљих депонија.

Поред ових, на располагању ЈКП "Комуналац" стоје и машине Фонда за грађевинско земљиште, изградњу и путеве, који се ангажују у већим акцијама или по указаној потреби уз одговарајућу надокнаду.

Грађани имају могућност да приватно ангажују возила ЈКП у сврху одвоза крупног и кабастог отпада по утврђеном ценовнику.

10. РЕГИОНАЛНА САНИТАРНА ДЕПОНИЈА ЗА НИШКИ ОКРУГ

У марту 2010. године град Ниш, општине Алексинац, Дољевац, Гацин Хан, Мерошина, Сврљиг, Сокобања и Ражањ потписале су Споразум о формирању Нишког региона за заједничко управљање отпадом између града Ниша и општина Дољевац, Гацин Хан, Мерошина, Сврљиг, Алексинац, Сокобања и Ражањ. У току је израда Регионалног стратешког плана управљања отпадом за регион Ниш. Средства за израду плана су добијена од пројекта USAID MEGA у износу од 100.000\$. За извођача радова је изабран COWI Witteven +Bos из Данске, а подизвођач на терену је привредно друштво "Нишинвест" ДОО из Ниша. Завршетак рада је планиран за март-април 2010. године, али је рок нешто продужен.

Регионални стратешки план управљања отпадом треба да омогући обезбеди остваривање циљева националне Стратегије управљања отпадом.. Локација за регионалну депонију је одређена и налази се на територији општине Дољевац, на локацији "Келеш" која је у непосредној близини постојеће нишке депоније. Решење за формирање друштва-установе која ће бити одговорна за прикупљање отпада, као и избор најповољнијег начина за изградњу регионалне депоније, трансфер станица и рециклажних дворишта у општинама потписницама споразума зависиће од економских критеријума, затим од повољности и усаглашавања интереса општина потписница Споразума а највише од степена усаглашености са основним принципима заштите и очувања животне средине.

10.1.Трансфер станица Ражањ

Трансфер станица је место до којег се допрема отпад ради раздвајања или претовара пре транспорта на друго место ради третмана или одлагања.

Регионални стратешки план предвиђа једну трансфер станицу на територији општине Ражањ и то на локацији садашње депоније. Изградња и опремање објекта, носиоци инвестиције и начин управљања биће одређени регионалним планом уз сарадњу свих општина потписница, а у зависности од изабраног решења за формирање организације за управљање регионалном депонијом.

Очекује се и помоћ Републичког Фонда за заштиту животне средине за завршетак радова на изградњи трансфер станице.

11. ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

ЦИЉЕВИ	ЗАДАЦИ	АКТИВНОСТИ
Успоставити ефикасан систем управљања отпадом у општини	Јачање капацитета јавног комуналног предузећа за управљање отпадом	Набавка опреме за сакупљање и транспорт отпада
		Проширење обима прикупљања комуналног отпада
		Санација и рекултивације постојеће депоније комуналног отпада
		Израда катастра постојећих «дивљих» сметлишта
		Санација и рекултивација постојећих «дивљих» сметлишта
		Уводјење ИСО стандарда у јавном комуналном предузећу
		Изградња сточног гробља
	Подизање еколошке свести грађана	Образовање грађана о значају правилног одлагања отпада
		Образовање грађана о управљању органским отпадом
		Реализација пилот пројеката производње хумуса од органског отпада
Образовање грађана за коришћење жетвених остатака за грејање индивидуалних објеката		
Успоставити систем управљања отпадом у складу са националном стратегијом	Изградња регионалне депоније	Избор локације регионалне депоније
		Израда пројекта регионалне депоније
		Изградња регионалне депоније
		Изградња трансфер станица
	Успостављање јединствене међуопштинске организације за управљање комуналним отпадом	Организовање јавне кампање о значају селективног одвајања отпада и значају рециклаже
		Реализација демонстрационих програма селективног прикупљања отпада у школама и јавним институцијама
Увести систем селективног сакупљања и рециклажу отпада	Едукација грађана за селективно сакупљања отпада	Организовано одвајање секундарних сировина на територији општине Ражањ
		Формирање рециклажног дворишта (најмање једно на територији општине)

Број 4– страна 161 „Службени лист општине Ражањ“, 04.06.2010.године

УСПОСТАВИТИ ИНТЕГРАЛНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Овај циљ се може остварити фазном реализацијом постављених задатака и утврђених активности:

- У првој фази ће бити набављена недостајућа опрема за прикупљање, транспорт и одлагање отпада, санирана постојаћа депонија, грађани образовани за управљање отпадом, изграђено сточно гробље и релизован демонстрациони програм компостирања органског отпада.
- У другој фази ће се приступити реализацији пројекта изградње регионалног центра за управљање отпадом, изграђена регионална депонија и реализован пилот пројекат селективног прикупљања отпада.

АКТИВНОСТ	КРАТАК ОПИС	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	КО СПРОВОДИ	РОК	ПРОЦЕНА БУЦЕТА	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	НАПОМЕНА
Набавка опреме за сакупљање и транспорт отпада	Набавка возила за чишћење улица, комбиноване машине са кашиком за утовар и кашиком за ископземље,	Набављена наведена опрема која се користи за чишћење улица и дивљих депонија, као санацију простора на којима се налазе те депоније и	Општина Ражањ, ЈКП "Комуналац"	2013.	- Машина за чишћење улица 2000 ЕУР, -Комбинована машина са кашикама за утовар и ископ земље 60.000 ЕУР	Буџет општине, Национални еколошки фонд, Међународне донације	Набављене све предвиђене машине у одређеном року.
Проширење обима прикупљања	Набавка контејнера запремине 1,1 и 5м ³ , уређење локација за	Успостављен систем прикупљања	Општина Ражањ, ЈКП "Комуналац"	2013.	- Контејнер запремине 5м ³ , 500	Буџет општине, Национални еколошки фонд,	Динамика и обухват МЗ: -прве године 5

комуналног отпада	њихово постављање, набавка возила за транспорт контејнера.	комуналног отпада у свим насељима општине Ражањ			ЕУР/кон. -Контејнер запремине 1,1 м3 180 Еур/ком - Уређење простора за контејнере 60 ЕУР/месту, - Камион 50.000 ЕУР	Међународне донације	највећих месних заједница, два пута недељно, -друге године 10 М3 средње развијености једном недељно, -треће године остале месне заједнице, једном недељно
Санација и рекултивације постојеће депоније комуналног отпада	Реализација пројекта санације постојеће депоније: изградња заштитног бедема, изградња дренажног система, постављање канала за одгасивање, заштитног појаса, техничка и биолошка рекултивација, постављање пијезометара и редовно праћење квалитета подземних вода.	Санирана и рекултивисана депонија комуналног отпада, спроведене мере заштите животне средине, побољшан квалитет живота становника у граду.	Општина Ражањ, ЈКП "Комуналац"	2011.	800.000 ЕУР	Буџет општине, Национални еколошки фонд, Међународне донације	Реализован пројекат санације депоније – употребна дозвола
Израда катастра постојећих «дивљих» сметлишта	Евидентирање свих дивљих депонија и сметлишта у општини, процена количина и састава отпада, израда плана	Евидентирани дивље депоније, урађен план њиховог уклањања, утврђени	Општина Ражањ	2010.	Нису потребна посебна средства		Катастар дивљих депонија општине Ражањ

	уклањања отпада и санације и рекултивације терена.	приоритети на основу процене њиховог утицаја на здравље људи					
Санација и рекултивација постојећих «дивљих» сметлишта	Евидентирање свих «дивљих Депонија», процена количина и састава отпада, израда плана чишћења, чишћење и санирање терена	Уклоњене дивље депоније, рекултивисан и уредјен простор.	Служба заштите животне средине, Јавно комунално предузеће, Фонд за грађевинско земљиште, изградњу и путеве	Стална активност	Трошкови уклањања 10 ЕУР/м ³ , Трошкови рекултивације терена 8.000 ЕУР/ха	Буџет општине, Министарство животне средине и просторног планирања	Потпуно уклањање дивљих депонија у 2010. години. Након тога интервенције по потреби
Увођење ИСО стандарда у јавном комуналном предузећу	Процена постојеће организације, израда докумената, обука запослених, сертификација, уводјење ИСО стандарда	Успостављена ефикасна организација рада	Јавно комунално предузеће	2010.г.	5.000 ЕУР	Средства јавног комуналног предузећа, Буџет општине	
Изградња сточног гробља	Одређивање локације, израда пројекта, изградња сточног гробља, опремање јавног предузећа за управљање пројектом.	Изграђено сточно гробље, јавно предузеће снабдевено потребном опремом, успостављен систем управљања, заштићена	Општина Ражањ, ЈКП "Комуналац"	2011.	100.000 ЕУР	Буџет општине, Национални фонд за развој села, Национални еколошки фонд	

		животна средина, побољшан квалитет живота.					
Образовање грађана о значају правилног одлагања отпада	Организовање јавне кампање: трибине, лифлети, плакати, еколошке школе, кампови, специјалне радио и тв емисије исл.	Грађани упознати са значајем прикупљања отпада.	Школе, НВО,	Стални задатак	5.000 ЕУР/год.	Буџет општине, Међународне донације	
Образовање грађана о управљању органичким отпадом	Организовање јавне кампање у селима: лифлети, презентације, трибине, исл.	Грађани упознати са могућношћу коришћења пољопривредног отпада за производњу хумуса и коришћења жетвених остатака за грејање и користима које им то доноси.	Сеоске месне заједнице, РТК, НВО	Стални задатак	5.000 ЕУР/год.	Буџет општине, Међународне донације	
Реализација пилот пројекта производње хумуса од органичког отпада	Реализација пилот пројекта у одабраном сеоском домаћинству: компстирање биолошког отпада, производња глистењака, коришћења жетвених остатака за грејање	Добијен компост и глистењак од органичког отпада из пољопривреде, који се користе за као органичко дјубриво, домаћинство се греје жетвеним остацима,	Одељење за пољопривреду општинске управе, једно одабрано пољопривредно домаћинство	2013.г.	6.000 ЕУР	Буџет општине, Фонд за развој села, Међународне донације	

		промовисан овакав начин коришћења отпада.					
Израда програма управљања отпадом за Нишки округ	Израда програма за управљање отпадом са дефинисаним количинама отпада, начином сакупљања, транспорта и одлагања, финансијским плано за цео век трајања депоније.	Урађен програм	Регионални савет, регионална радна група, пројектантска кућа	2010.г.	10.000 ЕУР	Међународне донације	
Избор локације регионалне депоније	На основу стручних сагледавања одређена локација будуће депоније	Извршен избор локације, обезбеђена прихватљивост становништва.	Регионални савет, регионална радна група	2010.г.	У зависности од изабраног решења	Буџети општина, донације, министарство животне средине и просторног планирања	
Израда пројекта регионалне депоније	Израда пројекта депоније и трансфер станица, добијање потребних сагласности државних и општинских органа, обезбеђена прихватљивост од стране локалног становништва.	Урађен пројекат, обезбеђене сагласности и политичка прихватљивост пројекта	Изабрана пројектантска кућа	2012.г.	У зависности од изабраног решења	Буџети општина, донације, Министарство животне средине и просторног планирања	
Изградња регионалне	Изградња санитарне депоније и трансфер	Изграђена депонија,	Регионални савет,	2014.г	У зависности од изабраног	Буџети општина, Национални	

депоније	станција	успостављен ефикасан систем прикупљања, транспорта и безбедног одлагања комуналног отпада.	регионална радна група, избрани партнер – у зависности од избраног решења		решења	еколошки фонд, Банкарски кредити, Међународне донације или као друга опција ПЈП	
Израда елебората о организацији система управљања отпадом за општине Нишког округа	Дефинисање организационе шеме организације за ефикасно прикупљање, транспорт и одлагање отпада на регионалној депонији	Урађен елаборат о организацији управљања отпадом на регионалном нивоу.	Регионални савет, регионална радна група	2013.г	У зависности од избраног решења	Буџети општина, Национални еколошки фонд, Међународне донације	
Формирање организације за управљања отпадом за општине Нишког округа	Успостављање организације која се бави сакупљањем, транспортом и депоновањем отпада на регионалном нивоу.	Успостављена ефикасна организација, трансформисана постојаћа јавна предузећа у општинама, успостављена њихова ефикасна сарадња на регионалном нивоу.	Регионални савет, регионална радна група	2015.	Нису потребна посебна инвестициона средства		
Организовање јавне кампање о значају селективног	Организовање јавне кампање: трибине, лифлети, плакати, еколошке школе,	Грађани упознати са значајем селективног прикупљања	Општинска управа, школе, информативни медији, РТК,	Стални задатак	5.000 ЕУР/год.	Буџет општине, Национални еколошки фонд, Међународне	

одвајања отпада и значају рециклаже	кампови, специјалне радио и тв емисије исл.	отпада и рециклаже.	НВО			донације	
Реализација демонстрационих програма селективног прикупљања отпада у школама и јавним институцијама	Набавка опреме за селективно прикупљање отпада, постављање контејнера за различите врсте отпада у школи, згради општинске управе и трговинском предузећу са великим пословним простором.	Контејнери за папир постављени у школи, поред зграде општинске управе; контејнери за папир, пластичне и стаклене боце поред трговинског предузећа са великим пословним простором, набавка пресе за папир и пластику.	Општина Ражањ, ЈКП "Комуналац"	2011.	-6 контејнера за папир х 220ЕУР/кон. = 1320 ЕУР, -2 контејнера за пластичне боце х х 220ЕУР/кон. = 440 ЕУР, -2 контејнера за стакло х 220ЕУР/кон. = 440 ЕУР, - Преса за папир 8.000 ЕУР, - Преса за пластику 8.000 ЕУР УКУПНО 18.200 ЕУР	Буџет општине, међународне донације, Министарство животне средине и просторног планирања	
Организовано одвајање секундарних сировина на територији општине Ражањ	Набавка опреме за одвајање рециклабилних сировина	Контејнери за ПЕТ, метал и стакло постављени у свим месним зајеницама према указаној потреби	Општина Ражањ, ЈКП "Комуналац"	2014.	Жичани контејнери за ПЕТ 60 Еур/ком, контејнери за метал 220 еур/ком, контејнери за	Буџет општине, међународне донације, Министарство животне средине и просторног планирања	

					стакло 220 еур/ком		
Изградња рециклажног дворишта (најмање једно) на територији општине Ражањ	Изградња рециклажног дворишта за организовано и безбедно складиштење опасног отпада из домаћинства, мањих количина рециклабилних сировина, кабастог кућног, грађевинског отпада, гуме	Изграђено рециклажно двориште према типском пројекту Министарства	Регионални савет, регионална радна група	2013.		У зависности од изабраног решења	Обезбеђен простор за прикупљање поменутих врста отпада од домаћинства и то три пута недељно када ће грађани моћи да донесу отпад и да га одложе у за то специјализоване посуде. Одвоз овог отпада на регионалну депонију – продаја одговарајућих врста отпада

Овај план објавити у Службеном листу општине Ражањ

Број: 501-10/10-11

У Ражњу: 03.06.2010.године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ РАЖАЊ

ПРЕДСЕДНИК
Миодраг Рајковић,с.р.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Чланом 13. став 1. Закона о управљању отпадом ("Сл. гласник РС" бр 36/09) предвиђено је да Скупштина јединице локалне самоуправе доноси локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Националном стратегијом. План се усваја на период од 10 година, а поново се разматра сваких пет година и по потреби ревидира и доноси за наредних 10 година.

У складу са одредбама овог Закона урађен је предлог Локалног плана управљања отпадом општине Ражањ за период 2010 – 2019 године. Узимајући у обзир постојеће стање, циљеве општине Ражањ из Стратегије одрживог развоја општине Ражањ 2008 - 2013, националну Стратегију управљања отпадом за период 2010 – 2019 године, основне смернице Регионалног стратешког плана управљања отпадом за регион Ниш који је у изради а у коме учествује и општина Ражањ предложена су решења и активности који ће одговорити савременим захтевима управљања отпадом.